

інтереси товаровиробників набули б характеристик домінуючих серед всіх інших учасників ринкових процесів.

Література.

1. Сільське господарство України. Статистичний збірник за 2008 рік. К.: Державний комітет статистики України, 2009. – 369 с.
2. Онегіна В.М. Державне регулювання цін і доходів сільськогосподарських товаровиробників [монографія] / Вікторія Михайлівна Онегіна. – К.: ННЦ ІАЕ, 2007. – 590 с.
3. Могильний О.М. Регулювання аграрної сфери [монографія] / Олексій Миколайович Могильний. — Ужгород: ІВА, 2005. — 400 с.
4. Красноручський О.О. Розвиток маркетингу на ринку агропродовольчої продукції України [Монографія] / О.О. Красноручський, Ю.І. Данько. — Харків: «МіськДрук», 2009. — 262 с.

ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА ЯК НАПРЯМОК ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

***ГАЛІНСЬКА Т.С.,* СТ. ВИКЛАДАЧ,
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ***

Економічне зростання та інтенсифікація виробництва – невід’ємні складові понятійного апарату сучасної економіки, які тісно пов’язані між собою. Хоча їх проблемам присвячена певна частина наукових праць, але єдиної точки зору в їх поглядах немає.

В умовах становлення ринкової економіки та структурної перебудови АПК особливого значення набувають питання ефективності розвитку окремих галузей і продуктивних підкомплексів та визначення напрямів інтенсифікації виробництва продукції з урахуванням попиту на регіональних і загальнонаціональному ринках.

Підвищення ефективності розвитку агропромислового комплексу та дослідженню економічних, організаційних, технологічних, екологічних, соціальних аспектів інтенсифікації агропромислового виробництва присвячено багато наукових праць вітчизняних і зарубіжних вчених. Значний внесок в розробку концептуальних положень проблеми зробили українські економісти-

* *Науковий керівник – Аранчій В.І., к.е.н., професор*

аграрники: В. Андрійчук, Ю. Мельник, П. Гайдуцький, О. Гудзинський, В. Горкавий, П. Макаренко, Л. Мармуль, В. Месель-Веселяк, П. Саблук, В. Юрчишин та інші. Основна частина авторів зводить економічне зростання до збільшення обсягів виробництва і забезпечення його стабільності, що не в повній мірі відповідає змісту інтенсифікації.

Головний напрямок економічного зростання – інтенсифікація виробництва, яка представляє собою комплексний, багатофакторний процес застосування ефективних і екологічно безпечних засобів та технологій, заснованих на досягненнях науково-технічного прогресу, використанні більш досконалих форм організації і оплати праці, управління та ефективних ринкових відносин.

В останні роки функціонування агропромислового виробництва характеризується різким спадом ефективності господарювання, як в межах окремих складових єдиного технологічного циклу (сільське господарство, заготівля, переробна промисловість, реалізація), так і у виробничих зв'язках між ними. Це призводить до зменшення обсягів виробництва, зростання витрат ресурсів, погіршення якісних показників продукції, деформації структури експорту і як наслідок – до низького рівня задоволення попиту споживчого ринку на вітчизняну продукцію.

У нинішній досить складній економічній ситуації визначенню курсу на інтенсифікацію розвитку аграрного виробництва як основного напрямку подолання критичного стану немає альтернативи, що і обумовлює необхідність подальших досліджень у даному напрямі.

Сільське господарство України перебуває досить тривалий період у кризовому стані, що призвело до відчутного руйнування його матеріально-ресурсного потенціалу, значного спаду виробництва сільськогосподарської продукції, погіршення забезпечення населення харчовими продуктами. Через втрату платоспроможності сільськогосподарських товаровиробників і низьке зниження попиту на матеріальні ресурси випуск тракторів і сільськогосподарських машин зменшився у десятки разів. З кожним роком скорочується випуск мінеральних добрив та хімічних засобів захисту рослин. Як наслідок, досить відчутно скоротилося виробництво продукції рослинництва та тваринництва, а також споживання продукції даної галузі в розрахунку на одну особу.

Слід зауважити, що процес інтенсифікації сільськогосподарського виробництва, його динаміка та економічна сутність нині дедалі більше набуває дискусійного характеру. Найбільш поширеним визначенням інтенсифікації, як економічної категорії, було поняття, таумачення якого зводилось до концентрації матеріально-ресурсних засобів на одиницю земельної площі. Чим вищі обсяги капітальних вкладень з розрахунку на 1 га земельних ділянок, тим вищим має бути рівень інтенсифікації виробництва. З нарощуванням вкладень на одиницю земельної площі має забезпечуватися збільшення виробництва сільськогосподарської продукції. Отже, вихід продукції на 1 га земельної площі за цих умов є показником інтенсифікації.

Вихід сільськогосподарського виробництва з критичного стану, його поступове відродження і забезпечення нарощування конкурентоспроможних продовольчих ресурсів країни можливі тільки на основі обґрунтування здійснення послідовної інтенсифікації всіх галузей аграрного сектора економіки на інноваційній основі. У сучасних умовах цей напрям освоєння ринкових відносин має стати пріоритетним завданням державної аграрної політики.

Таким чином, інтенсифікація є одним із найбільш важливих й ефективних засобів виходу галузі з критичного стану, відновлення соціально-економічного розвитку суспільного виробництва в аграрній сфері. Інтенсифікація сільського господарства – процес не новий, він сягає в глибину історії становлення та розвитку цієї визначальної галузі життєзабезпечення людської спільноти. Як соціально-економічна проблема інтенсифікація сільськогосподарського виробництва, її теоретичні підвалини виникли кілька століть тому у зв'язку із стрімким нарощуванням народонаселення планети і необхідністю розширення використання земель для виробництва харчових продуктів.

Література.

1. Амбросов В.Я. Наукові положення удосконалення економічного і господарського механізмів розвитку сільського господарства / В.Я. Амбросов, Т.Г. Маренич // Економіка АПК. – 2005. – № 10. – С. 14-19.

2. Вітков М.С. Основні фактори інтенсифікації аграрного виробництва в перехідний період до ринку / М.С. Вітков // Економіка АПК. – 2005. – № 2. – С. 17-20.